Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
MELCHIOR WATHELET
esitatud 10. septembril 2015 [1]

Kohtuasi C-232/14

Portmeirion Group UK Limited
versus
Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Ühendkuningriik))

Dumping — Rakendusmääruse (EL) nr 412/2013 kehtivus — Hiina Rahvavabariigist pärit keraamiliste laua- ja kööginõude import

I. **Sissejuhatus**

1. Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kas nõukogu 13. mai 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 412/2013, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse ajutine tollimaks, mis on kehtestatud Hiina Rahvavabariigist pärit keraamiliste laua- ja kööginõude impordi suhtes [2] (edaspidi „vaidlusalune määrus"), on kehtiv.

2. Tühistamishagi, mille vaidlusaluse määruse peale esitas Üldkohtule [3] üks eksportijatest, keda see määrus puudutab, jättis Üldkohus rahuldamata. Selle eksportija apellatsioonkaebuse läbivaatamine on käesoleva ettepaneku esitamise ajal Euroopa Kohtus veel pooleli. [4]

II. **Õiguslik raamistik**

A. *Liidu õigus*

3. Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik [5] (edaspidi „tolliseadustik"), 5. peatükis „Tollimaksu tagasimaksmine ja vähendamine" sisalduvas artikli 236 lõikes 1 on ette nähtud:

„Impordi- või eksporditollimaks makstakse tagasi, kui on kindlaks tehtud, et selle summa tasumise ajal ei tulenenud see summa seadusest […]".

1 — Algkeel: prantsuse.
2 — ELT L 131, lk 1.
3 — Vt kohtuotsus Photo USA Electronic Graphic *vs.* nõukogu (T-394/13, EU:T:2014:964).
4 — Vt kohtuasi Photo USA Electronic Graphic *vs.* nõukogu (C-31/15 P).
5 — EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307.

4. Vaidlusalune määrus võeti vastu vastavalt nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed[6] (edaspidi „algmäärus"). Selle artiklis 1 „Põhimõtted" on sätestatud:

„1. Dumpinguvastast tollimaksu võib kohaldada dumpingtoote suhtes, mille vabasse ringlusse lubamine ühenduses tekitab kahju.

2. Toodet käsitletakse dumpingtootena, kui selle hind ühendusse eksportimisel on väiksem kui tavapärase kaubandustegevuse käigus ekspordiriigi kindlaksmääratud samasuguse toote võrreldav hind.

3. Tavaliselt on ekspordiriik päritoluriik. Kuid see võib olla transiidiriik, välja arvatud näiteks juhul, kui tooteid lihtsalt veetakse kõnealuse riigi kaudu, kui vaatlusaluseid tooteid selles riigis ei toodeta või kui nimetatud riigis puudub kõnesolevate toodete võrreldav hind.

4. Käesolevas määruses tähendab mõiste „samasugune toode" toodet, mis on vaatlusaluse tootega identne, see tähendab täiesti sarnane, või sellise toote puudumisel muud toodet, mis ei ole vaatlusaluse tootega küll täiesti sarnane, kuid on omadustelt väga sarnane."

5. Komisjoni 14. novembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1072/2012, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit keraamiliste laua- ja kööginõude impordi suhtes[7] (edaspidi „ajutine määrus"), põhjendustes 24, 25, 51, 52 ja 54–57 on märgitud:

„(24) Vaatlusalune[8] toode on keraamilised laua- ja kööginõud, mis praegu klassifitseeritakse CN-koodide 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ja ex 6912 00 90 alla ja mis on pärit Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „vaatlusalune toode"). Toode võib olla portselanist või fajansist, tegemist võib olla tarbekeraamika, peenkeraamika, jämekeraamika või dekoratiivkeraamikaga või see võib olla valmistatud muust materjalist. Peamisteks toormaterjalideks on mineraalid, näiteks kaoliin, põldpagu ja kvarts, ning kasutatud toormaterjalide koostis määrab valmis keraamikatoote tüübi.

(25) Keraamilisi laua- ja kööginõusid turustatakse väga erinevates, aja jooksul välja kujunenud vormides. Neid kasutatakse väga paljudes kohtades, näiteks kodumajapidamistes, hotellides, restoranides või hooldusasutustes.

[…]

(51) Üks importija väitis, et uurimisalune tootevalik on liiga lai, et võimaldada tooteliikide mõistlikku võrdlemist. Üks importija, kellel on Hiinas tootmishuvid, väljendas samasugust seisukohta. Mõned osapooled viitasid siin pelgalt välistele asjaoludele.

(52) Sellega seoses märgiti, et asjaomaseid kriteeriume, see tähendab samasuguseid põhilisi füüsikalisi ja tehnilisi omadusi, mida kohaldatakse, et teha kindlaks, kas uurimise käigus vaadeldavat toodet võib käsitada ühtse tootena või mitte, kirjeldatakse üksikasjalikult edaspidi. Pelgalt väliseid asjaolusid ei käsitleta. Edasi näitas uurimine, et isegi kui erinevat liiki keraamiliste lauanõude ja kööginõude teatud omadused võivad erineda, jäävad nende peamised omadused samasugusteks, kui keraamilised noad kõrvale jätta. Lisaks sellele ei ole asjaolu, et vaatlusalust toodet on võimalik valmistamisprotsessis toota teatud teisendustega, iseenesest veel kriteerium, mille alusel saab

6 — ELT L 343, lk 51.

7 — ELT L 318, lk 28. Vt samuti määruse parandus (ELT 2013, L 36, lk 11).

8 — Kõnealuses valdkonnas on liidu õigusaktide prantsuskeelses versioonis kasutatud samas tähenduses termineid *produit considéré* ja *produit concerné* (eesti keeles mõlemad „vaatlusalune toode"). Inglise keeles kasutatakse ainult väljendit *product concerned*. Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) õiguses kasutatakse terminit *vaatlusalune toode*. Järjepidevuse ja ühtsuse huvides kasutan käesolevas ettepanekus ainult terminit *vaatlusalune toode*.

kinnitada, et tegemist on kahe selgesti erineva tootega. Lõpuks näitas uurimine ka, et mitmeid vaatlusaluseid tooteliike müüdi üldjuhul samade turustuskanalite kaudu. Ehkki mõned spetsialiseerunud kauplused võivad keskenduda konkreetsetele tüüpidele, müüb suur osa turustajatest (jaemüüjad, kaubamajad, ostukeskused) erinevat liiki keraamilisi lauanõusid ja kööginõusid, et pakkuda oma klientidele laiaulatuslikke valikuvõimalusi. Seetõttu lükati taotlus uurimisaluse tootevaliku piiramise kohta esialgu tagasi.

[…]

(54) Uurimine näitas, et kõikidel keraamiliste lauanõude ja kööginõude liikidel, vaatamata omaduste ja stiili erinevustele, on samad põhilised füüsikalised ja tehnilised omadused, see tähendab, et keraamilised nõud on esialgu ette nähtud kokkupuudeteks toiduga, neid kasutatakse peamiselt samadel eesmärkidel ja neid võib käsitada sama toote eri liikidena.

(55) Lisaks samasugustele põhilistele füüsikalistele ja tehnilistele omadustele konkureerivad kõik need stiili ja liigi poolest erinevad tooted otseselt ja on väga suures osas vastastikku asendatavad. Seda rõhutab eristavate joonte puudumine toodete vahel, see tähendab, et erinevate tooteliikide vahel esineb üsna palju kattumist ja konkureerimist ning tüüpilised ostjad ei tee sageli vahet näiteks portselanist ja muust materjalist kaupadel.

(56) Igal juhul, nagu selgitatakse põhjendustes 29–34, peeti asjakohaseks piirata tootevaliku määratlust selle alusega, mille põhjal käesolev uurimine algatati, jättes välja keraamilised noad. Seetõttu on vaatlusalused tooted esialgu määratletud kui Hiina Rahvavabariigist pärit keraamilised laua- ja kööginõud, mille hulgast on välja jäetud keraamilised noad, ning mis praegu klassifitseeritakse CN koodide ex 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ja ex 6912 00 90 alla.

(57) Järelikult, pidades silmas selle menetluse eesmärke ja kooskõlas liidu tavapärase praktikaga tuleks kõiki eespool kirjeldatud tooteliike, välja arvatud keraamilised noad, vaadelda ühe tootena."

6. Vaidlusaluse määruse põhjendustes 35–37 on märgitud:

„(35) Keraamiliste laua- ja kööginõude kõiki liike võib käsitleda sama toote eri liikidena. Seepärast on pärast esialgsete järelduste avalikustamist ja uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist esitatud väide, mille kohaselt uurimine hõlmab suurt hulka samasuguseid tooteid ning et seega oleks pidanud iga tootesegmendi kohta teostama eraldi analüüsid olukorra, dumpingu, kahju, põhjuslike seoste ja liidu huvide kohta, alusetu. Üks osapool, kes väitis, et tootevalik on liiga lai, esitas võrdluse toodete kohta, mis on eri määral kaunistatud, ent tema väited lõppkasutuse kohta (ühel juhul aeda ja lastele, teisel juhul kaunistamiseks) on vaieldavad, sest selge vahe puudub, ning kõnealuseid väiteid võib pigem vaadelda kui kinnitust järeldusele, mis esitati ajutise määruse põhjenduses 55. Samuti tuleb märkida, et importija, kellel on tootmine HRVs, kinnitas, et üle 99% liidus müüdud keraamilistest laua- ja kööginõudest olid kas valdavalt või ainult valged. Mõni osapool vaidlustas ajutise määruse põhjenduse 58 selle alusel, et asutused ei teinud uurimise raames ühtegi testi teatavate kaupade liidus vabakaubanduseks mittesobivuse kohta. See asjaolu ei mõjuta siiski ajutise määruse põhjenduses 63 esitatud järeldust.

(36) Arvestades eespool esitatut, määratletakse tootevalik lõplikult kui HRVst pärit keraamilised laua- ja kööginõud, v.a keraamilised noad, keraamilised maitseainetopsid või vürtsijahvatid ja nende keraamilised jahvatavad osad, keraamilised koorijad, keraamilised noateritajad ja pitsa või leiva küpsetamiseks kasutatavad teatavad keraamilisest kordieriidist küpsetuskivid, mis praegu klassifitseeritakse CN-koodide ex 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ja ex 6912 00 90 alla.

(37) Kuna muid märkusi vaatlusaluste toodete ja samasuguste toodete kohta esitatud ei ole, kinnitatakse käesolevaga kõik ülejäänud määratlused ajutise määruse põhjendustes 24–63."

B. *Maailma Kaubandusorganisatsiooni õigus*

7. 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT)[9] (edaspidi „1994. aasta dumpinguvastane leping") VI artikli rakendamist käsitlev leping, mis on esitatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingu lisas 1 A, kiideti heaks nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994).[10]

8. 1994. aasta dumpinguvastase lepingu artiklis 2 „Dumpingu tuvastamine" on ette nähtud:

„2.1 Käesolevas lepingus tuleb dumpinguks lugeda tootega kauplemist teise maa kaubanduses tema harilikust väärtusest madalama hinnaga, kui selle ühelt maalt teise eksporditud toote ekspordihind on madalam kui eksportijamaal tarbimiseks ette nähtud samasuguse toote võrreldav hind tavapärases kaubandustegevuses.

[…]

2.6 Käesolevas lepingus tuleb mõistet „samasugune toode" tõlgendada viitena tootele, mis on kõnealuse tootega identne, st igas suhtes kõnealuse toote sarnane, või sellise toote puudumisel viitena tootele, millel on kõnealusele tootele lähedased iseloomulikud tunnused, ehkki see toode ei ole igas suhtes selle sarnane."

III. **Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused**

9. Kaebaja Portmeirion Group UK Limited (edaspidi „Portmeirion") asukoht on Stoke-on-Trent (Ühendkuningriik). Ta on kvaliteetsete keraamiliste lauanõude tootja ja selles sektoris turuliider ning lisaks oma Ühendkuningriigis valmistatud toodetele impordib ta tooteid, millest ligikaudu 14% pärinevad Hiinast.

10. Euroopa Komisjon algatas 16. veebruaril 2012 dumpinguvastase menetluse seoses Hiinast pärit keraamiliste laua- ja kööginõude importimisega Euroopa Liitu.

11. Komisjon võttis 14. novembril 2012 vastu ajutise määruse, millega kehtestati ajutine dumpinguvastane tollimaks määraga 17,6–58,8%.

12. Portmeirion esitas 18. detsembril 2012 esimesed märkused, milles ta vaidlustas vaatlusalusele tootele uurimise käigus antud määratluse ja viitas muudele teguritele, mis tema hinnangul takistavad dumpinguvastase tollimaksu kehtestamist. Pärast seda, kui komisjon oli edastanud oma 25. veebruari 2013. aasta teabedokumendi, toimus 5. märtsil 2013 Portmeirioni ja komisjoni osalemisel ärakuulamine, mille käigus Portmeirion teatas oma seisukoha muu hulgas määratluse kohta, mis uurimises „vaatlusalusele tootele" anti.

13. Euroopa Liidu Nõukogu võttis 13. mail 2013 komisjoni ettepaneku alusel vastu vaidlusaluse määruse, millega kehtestati kõnealuse impordi suhtes 13,1–36,1% määraga lõplik dumpinguvastane tollimaks, mis hakkas kehtima alates 16. maist 2013.

14. Portmeirion palus 2. augustil 2013 tolliseadustiku artikli 236 alusel tagastada Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customsile tasutud dumpinguvastane tollimaks, väites, et ta ei olnud õiguslikult kohustatud seda maksma, kuna vaidlusalune määrus on liidu õiguses õigusvastane.

9 — EÜT 1994, L 336, lk 103; ELT eriväljaanne 11/21, lk 189.

10 — EÜT L 336, lk 1; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80.

15. Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs jätsid 16. detsembril 2013 Portmeirioni taotluse rahuldamata.

16. Portmeirion esitas 14. jaanuaril 2014 selle otsuse peale First-tier Tribunalile (Tax chamber) kaebuse, milles ta väitis, et vaidlusalune määrus on kehtetu.

17. Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus leidis, et Portmeirioni esitatud väited võivad vaidlusaluse määruse kehtivuse kahtluse alla seada, peatas ta menetluse ja esitas Euroopa Kohtule järgmised küsimused:

„Kas vaidlusalune määrus on liidu õigusega kooskõlas, kui arvestada, et see:

i) põhineb ilmsel hindamisveal seoses vaatlusaluse toote määratlemisega, mistõttu dumpinguvastase uurimise järeldused on kehtetud, ja

ii) seda ei ole ELTL artikli 296 nõuete kohaselt piisavalt põhjendatud?"

IV. **Menetlus Euroopa Kohtus**

18. Eelotsusetaotlus saabus Euroopa Kohtusse 12. mail 2014. Itaalia valitsus, nõukogu ja komisjon esitasid kirjalikud seisukohad.

19. 15. juulil 2015 toimus kohtuistung, kus Portmeirion, nõukogu ja komisjon esitasid oma suulised seisukohad.

V. **Analüüs**

A. *Vastuvõetavus*

20. Itaalia valitsus on seisukohal, et eelotsusetaotlus on vastuvõetamatu, kuna Portmeirionil oli õigus vaidlustada vaidlusalune määrus vastavalt ELTL artiklile 263 Euroopa Liidu Üldkohtus.

21. Sellega seoses nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et „üldpõhimõte, mille eesmärk on tagada kõigile võimalus vaidlustada nende kahjuks tehtud otsuse aluseks olnud [liidu] õigusakt, ei välista mitte kuidagi seda, et määrus muutub lõplikuks selle üksikisiku suhtes, kelle suhtes tuleb seda otsust käsitada kui üksikakti, mille tühistamist ta oleks vähimagi kahtluseta saanud [ELTL] artikli [263] alusel nõuda ning mis takistab sel isikul siseriiklikus kohtus tugineda selle määruse õigusvastasusele. See järeldus on kohaldatav määrustele, millega on kehtestatud dumpinguvastased maksud, kuna need toimivad kahte moodi, olles normatiivse sisuga aktid, mis võivad puudutada teatud ettevõtjaid otseselt ja isiklikult". [11]

22. Euroopa Kohus on seisukohal, et „[d]umpinguvastase tollimaksu kehtestavad määrused võivad nimelt vaatamata sellele, et nad on oma olemuselt ja ulatuselt normatiivset laadi, puudutada otseselt ja isiklikult neid vaatlusaluse toote tootjaid ja eksportijaid, kellele nende äritegevust käsitlevaid andmeid kasutades pannakse süüks dumpingut". [12]

11 — Kohtuotsus TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 18). Vt selle kohta samuti kohtuotsus Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

12 — Kohtuotsus TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 19).

23. Nii on see üldjuhul järgmiste üksuste puhul:

— tootjatest ja eksportijatest ettevõtjad, kes suudavad tõendada, et neid on komisjoni ja nõukogu aktides nimetatud, või neid puudutas esialgne uurimine; [13]

— vaatlusaluse toote importijad, kelle edasimüügihindu võeti arvesse ekspordihinna arvutamisel ning keda seega puudutavad järeldused dumpingu esinemise kohta; [14] ja

— importijad, kes on seotud kolmandate riikide eksportijatega, kelle toodete suhtes on kehtestatud dumpinguvastane tollimaks, eelkõige juhul, kui ekspordihind on arvutatud nende importijate poolt liidu turul kasutatud edasimüügihindade alusel, ja juhul, kui dumpinguvastane tollimaks ise on arvutatud nende edasimüügihindade alusel. [15]

24. Lisaks ei saa see, kui tunnustatakse teatud ettevõtjate kategooriate õigust esitada hagi dumpinguvastase määruse tühistamise nõudes, välistada, et määrus võib ka muid ettevõtjaid isiklikult puudutada mingite neile omaste tunnuste tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest eristavad. [16]

25. Mis puudutab põhikohtuasja, siis ei ole Itaalia valitsus tõendanud, et Portmeirioni tuleb pidada eespool nimetatud ettevõtjate kategooriatesse kuuluvaks.

26. Nimelt, nagu komisjon kohtuistungil kinnitas, on tegemist vaatlusaluse toote importijaga, kelle edasimüügihindu ei võetud arvesse ekspordihinna ega dumpinguvastase tollimaksu arvutamisel. Samuti ei ole kõne all tema seotus eksportijatega. Lisaks ei ole ilmnenud, et tal oleks talle omaseid tunnuseid, mis teda kõigist teistest isikutest eristaksid.

27. Eespool toodust järeldub, et Portmeirion võis esitada vaidlusaluse määruse õigusvastasuse vastuväite eelotsusetaotluse esitanud kohtus, kes ei olnud seega määrusega kehtestatud lõpliku dumpinguvastase tollimaksuga seotud ja võis käesolevad küsimused esitada.

28. Seetõttu peab Euroopa Kohus küsimustele vastama.

B. *Sisulised küsimused*

1. Esimene eelotsuse küsimus

29. Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas vaidlusalune määrus on kehtiv, kuivõrd see põhineb vaatlusaluse toote määratlemisel tehtud ilmsetel hindamisvigadel, mistõttu on dumpinguvastase uurimise järeldused õigusvastased.

13 — Vt kohtuotsused Allied Corporation jt *vs.* komisjon (239/82 ja 275/82, EU:C:1984:68, punktid 11 ja 12); Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 21); Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 30) ning TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 19).

14 — Vt kohtuotsused Nashua Corporation jt *vs.* komisjon ja nõukogu (C-133/87 ja C-150/87, EU:C:1990:115, punkt 15); Gestetner Holdings *vs.* nõukogu ja komisjon (C-156/87, EU:C:1990:116, punkt 18); Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 31) ning TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 20).

15 — Vt kohtuotsused Neotype Techmashexport *vs.* komisjon ja nõukogu (C-305/86 ja C-160/87, EU:C:1990:295, punktid 19 ja 20); Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 32) ning TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 21).

16 — Vt kohtuotsused Extramet Industrie *vs.* nõukogu (C-358/89, EU:C:1991:214, punkt 16); Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 33) ning TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 22).

a) Poolte argumendid

30. Portmeirion ja Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs ei esitanud kirjalikke seisukohti. Eelotsusetaotluses kirjeldab eelotsusetaotluse esitanud kohus siiski väga selgelt ja üksikasjalikult Portmeirioni argumente, samas kui Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs leidsid, et nende pädevusse ei kuulu nende jaoks siduva määruse kehtivuse kommenteerimine või selle üle otsustamine.

31. Portmeirion väidab, et vaidlusalune määrus võeti vastu vaatlusaluse toote määratlemisel tehtud ilmse hindamisvea põhjal, mis muutis vääraks kogu selle dumpinguvastase uurimise, mille tulemusel vaidlusalune määrus vastu võeti. Mitte miski liidu õiguses ei võimalda järeldada, et uurimise esemeks olnud erinevaid tooteid võis käsitada „ühe tootena", mis oleks andnud alust üheainsa uurimise läbiviimiseks.

32. Portmeirion on seisukohal, et keraamikatooted, mida uurimine puudutas ja millele vaidlusaluse määrusega kehtestati tollimaks, on niivõrd erinevad nagu tainarull, taldrik, teetass, soolatoos, haudepott, teekann või ahjuvorm, ning vastupidi Euroopa Liidu institutsioonide väidetele ei ole neil samasuguseid põhilisi füüsikalisi ja tehnilisi omadusi (olgu näiteks tegemist suuruse, kaalu, kuju, kuumataluvuse vms-ga).

33. Sellega seoses tugineb Portmeirion kolmele tõdemusele.

34. Esiteks on dumpinguvastase tollimaksuga maksustatavate toodete ainus ühine element see, et neid valmistatakse (osaliselt) keraamilisest materjalist. See asjaolu ei saa iseenesest olla piisav, et asuda seisukohale, et kõik uurimisalused tooted kujutavad endast sama toote erinevaid liike. Kui see ei oleks nii, kujutaksid aknaraam ja auto endast sama toodet ainuüksi põhjusel, et need sisaldavad (enamasti) alumiiniumi.

35. Teiseks on seisukoht, et kõik tooted on esialgu ette nähtud kokkupuudeteks toiduga ja toiduainete hoidmiseks, ilmselgelt väär, kuna uurimine puudutab ka tooteid, mis ei ole esialgu ette nähtud kokkupuudeteks toiduga (nagu õllekannud) ja mis ei ole mõeldud toiduainete hoidmiseks (nagu tainarullid).

36. Kolmandaks on väär ka väide, et tooted, millele dumpinguvastane tollimaks on kehtestatud, „konkureerivad […] otseselt ja on väga suures osas vastastikku asendatavad". Nimelt, kuidas näiteks saab teed serveerida tainarulliga, toitu pakkuda soolatoosis või kasutada kohvikannu spagettide serveerimiseks?

37. Portmeirion seab samuti kahtluse alla nõukogu antud hinnangu järjekindluse, kuna:

— teatud keraamikatooted jäeti uurimisest ja vaidlusalusest määrusest välja kuju, tugevuse ja disainilahenduse erinevuse tõttu;

— tainarull ja taldrik on sama toode ainuüksi põhjendusel, et need on valmistatud keraamilisest materjalist, samas kui kaks taldrikut, mis on identsed ja otseselt vastastikku asendatavad, kujutavad endast erinevaid tooteid ainuüksi põhjendusel, et need on valmistatud erinevast materjalist (näiteks klaas või keraamika);

— uurimine puudutas tooteid, millel ei ole samad füüsikalised, tehnilised ja keemilised omadused ning mida ei kasutata samal otstarbel, olgu lähtutud mis tahes otstarbest (näiteks teekannud ja tainarullid).

38. Itaalia valitsus, nõukogu ja komisjon leiavad, et „vaatlusaluse toote" määratlemisel ei ole tehtud ilmset hindamisviga.

39. Esmalt tuletavad nad meelde, et institutsioonidel on dumpinguvastaste uurimiste käigus vaatlusaluse toote määratlemisel lai kaalutlusõigus. Sellega seoses võivad institutsioonid arvesse võtta mitmesuguseid tegureid, näiteks toodete füüsikalised, tehnilised ja keemilised omadused, kasutus, vastastikune asendatavus, tarbijapoolne taju, turustuskanalid, tootmisprotsess, tootmiskulud, kvaliteet jms.

40. Sellest järeldub, et erinevad tooted võivad kuuluda „vaatlusaluse toote" määratluse alla ja olla sama uurimise esemeks, tingimusel et nende põhiomadused on samad. Käesoleval juhul on kõigil toodetel samad füüsikalised ja tehnilised põhiomadused: need on keraamikatooted ja need on ette nähtud kokkupuudeteks toiduga või toidu säilitamiseks.

41. Portmeirion, nõukogu ja komisjon ei ole ka samal arvamusel järelduste suhtes, mis saab teha WTO vaekogu aruannetest, mis käsitlevad mõiste „vaatlusalune toode" tõlgendamist.

b) Hinnang

i) Sissejuhatavad märkused

42. Esimene küsimus puudutab seda, kuidas tõlgendada mõistet „vaatlusalune toode", see tähendab vaatlusalune toode „dumpingtootena"[17], mis oli liidu institutsioonide uurimise ese.

43. Siinkohal tuleb kõigepealt märkida, et erinevalt Üldkohtust ei ole Euroopa Kohus kunagi pidanud seisukohta võtma selle mõiste tõlgendamise küsimuses.

44. Arvestades, et kõnealune mõiste tuleneb WTO õigusest ehk 1994. aasta dumpinguvastase lepingu artiklist 2, mis on liidu õigusesse üle võetud algmääruse artikliga 1, tuleb arvesse võtta WTO vaidluste lahendamise organi – mille esimene instants on WTO vaekogu – praktikat, seda enam, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ja pooled viitavad vaekogu aruannetele.

ii) Üldkohtu praktika

45. Üldkohus on otsustanud, et „[a]lgmääruses ei täpsustata, kuidas tuleb määratleda toode või tootevalik, mis võib olla dumpingu uurimise ese, ega nõua toote üksikasjalikku klassifitseerimist".[18]

46. Üldkohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et „[vaatlusaluse] toote määratlus dumpinguvastases uurimises peab aitama välja töötada niisuguste toodete nimekirja, millele olenevalt olukorrast määratakse dumpinguvastased tollimaksud. Määratlemisel võivad institutsioonid arvesse võtta erinevaid tegureid, näiteks toodete füüsikalised, tehnilised ja keemilised omadused, kasutus, nende vastastikune asendatavus, tarbijapoolne taju, turustuskanalid, tootmisprotsess, tootmiskulud ja kvaliteet".[19]

47. Üldkohus on seisukohal, et „[s]ellest tuleneb tingimata, et tooted, mis ei ole identsed, võib koondada vaatlusaluse toote sama määratluse alla ja need võivad koos olla ühe dumpinguvastase uurimise ese. Sellel alusel tuleb seega kõigepealt lükata tagasi hagejate argument selle kohta, et vaatlusalune toode võib puudutada ainult ühte toodet või identseid tooteid".[20]

17 — Vt alusmääruse artikli 1 lõige 2.

18 — Kohtuotsus Shanghai Bicycle *vs.* nõukogu (T-170/94, EU:T:1997:134, punkt 61). Vt selle kohta samuti kohtuotsus Photo USA Electronic Graphic *vs.* nõukogu (T-394/13, EU:T:2014:964, punkt 28).

19 — Kohtuotsus Gem-Year ja Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) *vs.* nõukogu (T-172/09, EU:T:2012:532, punkt 59). Vt selle kohta samuti kohtuotsused Brosmann Footwear (HK) jt *vs.* nõukogu (T-401/06, EU:T:2010:67, punkt 131); Whirlpool Europe *vs.* nõukogu (T-314/06, EU:T:2010:390, punkt 138); EWRIA jt *vs.* komisjon (T-369/08, EU:T:2010:549, punkt 82) ning Photo USA Electronic Graphic *vs.* nõukogu (T-394/13, EU:T:2014:964, punkt 29).

20 — Kohtuotsus Gem-Year ja Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) *vs.* nõukogu (T-172/09, EU:T:2012:532, punkt 60). Vt selle kohta samuti kohtuotsus Photo USA Electronic Graphic *vs.* nõukogu (T-394/13, EU:T:2014:964, punkt 30).

48. Samuti tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et kuigi liidu „institutsioonidel on kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas nende majanduslike, poliitiliste ja õiguslike olukordade keerulisuse tõttu, mida nad uurima peavad, lai kaalutlusõigus” [21], peab Üldkohus siiski „kontrollima, kas hagejad suudavad tõendada, et institutsioonid on andnud eksliku hinnangu teguritele, mis nende arvates on asjakohased, või et teiste asjakohasemate tegurite arvessevõtmine oleks viinud selle toote [vaatlusaluse] toote määratlusest väljajätmiseni”. [22]

49. Samas, mis puudutab konkreetselt mõistet „vaatlusalune toode”, siis ei ole Üldkohus kunagi nõustunud [23] argumentidega selle kohta, et uurimise esemeks olev „vaatlusalune toode” peaks hõlmama üksnes algmääruse artikli 1 lõike 4 tähenduses „samasuguseid tooteid”, nimelt „too[teid], mis on vaatlusaluse tootega ident[sed], see tähendab täiesti sarna[sed], või sellise toote puudumisel mu[i]d too[teid], mis ei ole vaatlusaluse tootega küll täiesti sarna[sed], kuid on omadustelt väga sarna[sed]”.

50. Samuti tuleb märkida, et kohtuotsuse Photo USA Electronic Graphic *vs*. nõukogu (T-394/13, EU:T:2014:964) punktides 36–51 lükkas Üldkohus tagasi argumendid, mille oli esitanud üks vaidlusaluses määruses viidatud eksportijatest ning mille kohaselt „[e]siteks tegid institutsioonid ilmse hindamisvea nende tegurite hindamisel, mida võeti arvesse otsustamisel, kas kaasata toode [vaatlusaluse toote määratlusse], ning milleks käesoleval juhul olid välimus, lõppkasutus ja tavalise polüestriga kaetud keraamiliste tasside tootjate olemasolu liidus, [ning t]eiseks on muude tegurite arvessevõtmise korral, milleks on käesoleval juhul füüsikalised, tehnilised ja keemilised omadused, turustuskanalid, tarbijapoolne taju ja vastastikune asendatavus, põhjendatud kõnealuste tasside väljajätmine vaatlusaluste toodete hulgast” (vt samuti punkt 27). Nende argumentide tagasilükkamise on pooleliolevas kohtuasjas Photo USA Electronic Graphic *vs*. nõukogu (C-31/15 P) asjassepuutuv eksportija siiski apellatsiooniastmes vaidlustanud.

iii) WTO vaidluste lahendamise organi praktika

51. Euroopa Kohtu praktikast selgub, et „WTO asutamisleping ja selle lisades sisalduvad lepingud ja memorandumid ei kuulu oma iseloomu ja ülesehituse tõttu üldjuhul nende normide hulka, millest lähtuvalt kontrollib Euroopa Kohus [ELTL] artikli [263] esimese lõigu alusel [liidu] institutsioonide õigusaktide õiguspärasust”. [24]

52. Siiski, nagu Euroopa Kohus tõdes oma kohtuotsuse komisjon *vs*. Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494) punktis 40, „on kahes eriolukorras, mis on liidu seadusandja tahte tagajärg ise piirata oma tegutsemisruumi WTO eeskirjade kohaldamisel, […] sõltuvalt olukorrast […] liidu kohtu ülesanne kontrollida liidu akti ja selle akti rakendamiseks võetud aktide õiguspärasust WTO lepingute alusel”.

53. Euroopa Kohus on leidnud, et „[e]siteks on tegemist juhtumiga, kus liit on soovinud rakendada nende lepingute kontekstis võetud konkreetset kohustust, ja teiseks olukorraga, kus asjaomane liidu õigusakt viitab sõnaselgelt selliste lepingute konkreetsetele tingimustele”. [25]

21 — Kohtuotsus Gem-Year ja Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) *vs*. nõukogu (T-172/09, EU:T:2012:532, punkt 62).

22 — *Ibidem* (punkt 61). Vt selle kohta samuti kohtuotsused Brosmann Footwear (HK) jt *vs*. nõukogu (T-401/06, EU:T:2010:67, punkt 132) ning EWRIA jt *vs*. komisjon (T-369/08, EU:T:2010:549, punkt 83).

23 — Vt kohtuotsus Brosmann Footwear (HK) jt *vs*. nõukogu (T-401/06, EU:T:2010:67, punkt 133). Vt selle kohta samuti kohtuotsus Gem-Year ja Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) *vs*. nõukogu (T-172/09, EU:T:2012:532, punktid 66 ja 67).

24 — Kohtuotsus Petrotub ja Republica *vs*. nõukogu (C-76/00 P, EU:C:2003:4, punkt 53). Vt selle kohta samuti kohtuotsused Portugal *vs*. nõukogu (C-149/96, EU:C:1999:574, punkt 47); Van Parys (C-377/02, EU:C:2005:121, punkt 39); LVP (C-306/13, EU:C:2014:2465, punkt 44) ja komisjon *vs*. Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 38) ning kohtumäärus OGT Fruchthandelsgesellschaft (C-307/99, EU:C:2001:228, punkt 24).

25 — Kohtuotsus komisjon *vs*. Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 41). Vt selle kohta samuti kohtuotsused Fediol *vs*. komisjon (70/87, EU:C:1989:254, punkt 19); Nakajima *vs*. nõukogu (C-69/89, EU:C:1991:186, punkt 31); Portugal *vs*. nõukogu (C-149/96, EU:C:1999:574, punkt 49) ning Petrotub ja Republica *vs*. nõukogu (C-76/00 P, EU:C:2003:4, punkt 54).

54. Käesoleval juhul keskendub Portmeirioni ja institutsioonide vaheline vaidlus mõistele „vaatlusalune toode", mis võimaldab kindlaks teha algmääruse artikli 1 lõikes 1 nimetatud „dumpingtoote".

55. Selle määrusega on 1994. aasta dumpinguvastase lepingu sätted liidu õigusesse üle võetud. Nimelt, nagu määruse põhjenduses 3 on märgitud, „sisaldab [see leping] üksikasjalikke eeskirju, mis on seotud eelkõige dumpingu arvutamise, uurimise algatamise ja läbiviimise korra, sh faktide tuvastamise ja käsitlemise, ajutiste meetmete kehtestamise, dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise ja sissenõudmise, dumpinguvastaste meetmete kestuse ja nende läbivaatamise ning dumpinguvastaste uurimistega seotud teabe avalikustamisega. Tagamaks nende eeskirjade nõuetekohast ja läbipaistvat kohaldamist tuleks kõnesolevad lepingud lisada võimalikult kiiresti [liidu] õigusaktidesse".

56. Sama määruse põhjenduses 4 on märgitud, et „[s]äilitamaks tasakaalu GATTi lepinguga kehtestatud õiguste ja kohustuste vahel, on oluline, et [liit] võtaks eeskirjade kohaldamisel arvesse seda, kuidas tema suuremad kaubanduspartnerid neid tõlgendavad".

57. Nagu Euroopa Kohus on algmääruse ühe varasema redaktsiooni ehk nõukogu 22. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 384/96 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed [26] (muudetud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 2331/96 [27]), kohta juba leidnud, „on seega selge, et [liit] võttis algmääruse vastu selleks, et täita oma rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad 1994. aasta dumpinguvastasest [lepingust]," [28] ja et määruse artikliga 1 soovis liit rakendada selle lepingu artiklist 2 tulenevaid erikohustusi.

58. Seetõttu, nagu nähtub käesoleva ettepaneku punktis 52 viidatud kohtupraktikast, peab Euroopa Kohus vaidlusaluse määruse õiguspärasust kontrollima lähtuvalt lepingu artiklist 2.

59. Sellega seoses tuleb märkida, et erinevalt Euroopa Kohtust on WTO vaekogu sageli pidanud analüüsima argumente, mis on analoogsed käesolevas asjas Portmeirioni esitatutega ja millega soovitakse tõendada, et vaatlusalune toode peab tulenevalt 1994. aasta dumpinguvastase lepingu artiklitest 2.1 ja 2.6 koosnema „samasugustest toodetest". [29]

60. Kanada, Norra Kuningriik ja Hiina Rahvavabariik väitsid vaekogu menetluses nimelt, et dumpinguvastase uurimise esemeks olev „vaatlusalune toode" ei saa koosneda laiast tootevalikust, mis ei moodusta ühte ja sama homogeenset toodet, vaid see peab koosnema samasugustest toodetest. [30]

26 — EÜT 1996, L 56, lk 1; ELT eriväljaanne 11/10, lk 45.

27 — EÜT L 317, lk 1; ELT eriväljaanne 11/10, lk 76.

28 — Kohtuotsus Petrotub ja Republica *vs*. nõukogu (C-76/00 P, EU:C:2003:4, punkt 56).

29 — Vt vaidlused DS264 „Ameerika Ühendriigid – Kanadast pärit teatud okaspuidu saematerjali dumpingu esinemise lõplik kindlakstegemine", DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta" ning DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta". WTO vaekogu aruanded nendes vaidlustes on kättesaadavad WTO veebilehel https://www.wto.org/french/tratop_f/dispu_f/dispu_status_f.htm.

30 — Vt WTO vaekogu 13. aprilli 2004. aasta aruanne vaidluses DS264 „Ameerika Ühendriigid – Kanadast pärit teatud okaspuidu saematerjali dumpingu esinemise lõplik kindlakstegemine" (punkt 7.155). Selle aruande lükkas WTO apellatsioonikogu üksnes osaliselt tagasi ning igal juhul mitte kõnealuse punkti osas (vt apellatsioonikogu 11. augusti 2004. aasta aruande punktid 99 ja 183, kättesaadav WTO veebilehel: https://www.wto.org/french/tratop_f/dispu_f/cases_f/ds264_f.htm). Vt selle kohta samuti WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta", punkt 7.44, ning WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punktid 7.246 ja 7.247). Selle aruande lükkas WTO apellatsioonikogu üksnes osaliselt tagasi ning igal juhul mitte kõnealuse punkti osas (vt apellatsioonikogu 15. juuli 2011. aasta aruande punkt 624, kättesaadav WTO veebilehel: https://www.wto.org/french/tratop_f/dispu_f/cases_f/ds397_f.htm).

61. WTO vaekogu ei ole kunagi selle argumendiga nõustunud. Ta on oma analüüsis tuginenud tõdemusele, et 1994. aasta dumpinguvastane leping ei sisalda mingit „vaatlusaluse toote" määratlust [31] ning et selle lepingu artiklite 2.1 ja 2.6 sõnastus ei võimalda välja lugeda tingimust, et „vaatlusalune toode" peab koosnema „samasugustest toodetest". [32]

62. WTO vaekogu on nimelt leidnud, et „[k]uigi võib arutada küsimuse üle, kas niisugune lähenemisviis [ehk see, mille esitasid Kanada, Norra Kuningriik ja Hiina Rahvavabariik,] võib olla sobilik üldisest poliitilisest vaatevinklist, peavad liikmed läbirääkimiste teel otsustama, kas niisugune lähenemisviis võib olla nõutav. Vaekogu ülesanne ei ole luua kohustusi, mida *dumpinguvastane leping* ise selgelt ei sisalda". [33]

63. Selle tõdemuse alusel leiab WTO vaekogu, et „kuigi artiklis 2.1 on sätestatud, et dumpingu esinemine tuleb kindlaks teha ühe ja sama vaatlusaluse toote suhtes, ei ole selles artiklis mingeid juhiseid, mis võimaldaksid toote parameetrid kindlaks teha, ega ilmselgelt ka nõuet, et see toode oleks sisemiselt homogeenne". [34]

64. Vaekogu on samuti leidnud, et „isegi kui oletada, et artiklis 2.6 on ette nähtud vaatlusaluse toote „kui terviku" sarnasuse hindamine, et määrata kindlaks samasugune toode […], ei tähenda see, et vaatlusalust toodet sisaldavate tooteliikide „sarnasuse" hindamine on vaatlusaluse toote ulatuse kindlaksmääramisel vajalik. Pelk väide, et vaatlusalust toodet tuleb käsitleda „tervikuna", et analüüsida samasuguse toote küsimust, ei võimalda jõuda järeldusele, et vaatlusalune toode ise peab olema sisemiselt homogeenne". [35]

65. Lisaks lükkas WTO vaekogu tagasi Norra Kuningriigi argumendi, mille kohaselt „vaatlusaluse toote ulatusel piiride puudumine võib kaasa tuua selle, et uurimise eest vastutavad asutused ekslikult tuvastavad dumpingu esinemise". [36]

66. Selles kontekstis väitis Norra Kuningriik, et „kui tooteid, mis ei ole „samasugused", käsitletakse ühe ja sama uurimise raames vaatlusaluse tootena, ei saa dumpingu esinemise tuvastamine anda tunnistust sellest, kas osa toodetest või kõik tooted on dumpingutooted. Ta maini[s] näitena uurimist, mille käigus käsitletaks autosid ja jalgrattaid uurimise esemeks oleva tootena". [37]

67. Kuna see argument WTO vaekogu ei veennud, leidis ta, et „[t]oodete mis tahes liigitamisel üheks ja samaks vaatlusaluseks tooteks on mõju kogu uurimise vältel; mida laiem see liigitamine on, seda suurem võib kõnealune mõju olla, ning see muudab keerulisemaks uurimisega tegeleva asutuse ülesande, mis seisneb asjakohase teabe kogumises ja hindamises ning [1994. aasta] dumpinguvastase lepinguga kooskõlas olevate dumpingu kindlakstegemise viiside kehtestamises. Sellest tulenevalt [oli ta]

31 — Vt WTO vaekogu 13. aprilli 2004. aasta aruanne vaidluses DS264 „Ameerika Ühendriigid – Kanadast pärit teatud okaspuidu saematerjali dumpingu esinemise lõplik kindlakstegemine" (punkt 7.156); WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta" (punkt 7.43) ning WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punkt 7.271).

32 — Vt WTO vaekogu 13. aprilli 2004. aasta aruanne vaidluses DS264 „Ameerika Ühendriigid – Kanadast pärit teatud okaspuidu saematerjali dumpingu esinemise lõplik kindlakstegemine", punkt 7.157; WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta", punkt 7.48; WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punkt 7.271).

33 — Vt WTO vaekogu 13. aprilli 2004. aasta aruanne vaidluses DS264 „Ameerika Ühendriigid – Kanadast pärit teatud okaspuidu saematerjali dumpingu esinemise lõplik kindlakstegemine" (punkt 7.157).

34 — Vt WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta" (punkt 7.49).

35 — *Ibidem* (punkt 7.53).

36 — *Ibidem* (punkt 7.58).

37 — *Idem.*

seisukohal, et võimalus, et liiga suure ulatusega vaatlusaluse toote alusel tuvastatakse dumpingu esinemise ekslikult, on väike. See võimalus ei [olnud] kindlasti piisav, et veenda [teda] andma [1994. aasta] dumpinguvastasele lepingule tõlgendust, mis hõlmaks kohustusi, millele [ta ei suuda] lepingu tekstist leida mingit alust". [38]

iv) Kohaldamine käesolevale kohtuasjale

68. Minu hinnangul ilmneb mõistet „vaatlusalune toode" käsitleva Üldkohtu praktika ja WTO õiguse kõrvutamisel, et esineb oluline lahknevus selles, et erinevalt Üldkohtust ei kontrolli WTO vaekogu kuidagi „vaatlusaluse toote" määratlust, mida dumpinguvastase uurimise läbi viinud asutus on kasutanud. Selline lahknevus esineb siiski üksnes teoreetiliselt, kuna Üldkohtu teostatav kontroll ei ole veel tekitanud olukorda, kus liidu institutsioonide poolt „vaatlusalusele tootele" antud määratlus oleks konkreetsel juhul kahtluse alla seatud.

69. Nagu ma märkisin käesoleva ettepaneku punktis 48, tunnustas Üldkohus komisjoni laia kaalutlusõigust ja leidis, et ta peab „kontrollima, kas hagejad ise tõendavad, et institutsioonid on andnud eksliku hinnangu teguritele, mis nende arvates on asjakohased, või kas teiste asjakohasemate tegurite arvessevõtmine oleks viinud selle toote [vaatlusaluse] toote määratlusest väljajätmiseni" [39].

70. Tegemist on aga kontrolliga, mida WTO vaekogu ei ole kunagi nõustunud läbi viima. Erinevalt Üldkohtust kinnitab viimane, et dumpinguvastase uurimisega tegelevatele asutustele on jäetud täielikult otsustada „vaatlusaluse toote" määratluse üle isegi hüpoteetilistel näidisjuhtudel, mida võib lugeda „äärmuslik[e]ks" [40], kus kõnealused asutused liigitavad „vaatlusaluse toote" määratluse alla sõiduautod ja jalgrattad [41] või õunad ja tomatid [42].

71. WTO vaekogu on seisukohal, et võimalus, et dumpingu esinemise ekslik tuvastamine võiks aset leida asjaolu tõttu, et „vaidlusaluse toote" ulatusel puuduvad piirid, on „väike" [43], sest täiesti heterogeensete toodete „segu" „vaidlusalase toote" määratlemisel teeb uurimisega tegeleva asutuse töö ülemäära raskeks. Viimane püüab seda seega hoolikalt vältida.

72. Nimelt on „[t]oodete mis tahes liigitamisel üheks ja samaks vaatlusaluseks tooteks on mõju kogu uurimise vältel; mida laiem see liigitamine on, seda suurem võib kõnealune mõju olla, ning see muudab keerulisemaks uurimisega tegeleva asutuse ülesande, mis seisneb asjakohase teabe kogumises ja hindamises ning [1994. aasta] dumpinguvastase lepinguga kooskõlas olevate dumpingu kindlakstegemise viiside kehtestamises" [44]. Näiteks „tekitaks see ilmselgelt probleeme, kui on vaja tuvastada kahju, mis on tekitatud siseriiklikule tootmisharule, milles samasugust toodet valmistatakse" [45].

38 — *Ibidem* (punkt 7.58). Vt selle kohta samuti WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punkt 7.271).

39 — Kohtuotsus Gem-Year ja Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) *vs*. nõukogu (T-172/09, EU:T:2012:532, punkt 61). Vt selle kohta samuti kohtuotsused Brosmann Footwear (HK) jt *vs*. nõukogu (T-401/06, EU:T:2010:67, punkt 132) ning EWRIA jt *vs*. komisjon (T-369/08, EU:T:2010:549, punkt 83).

40 — Vt WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta" (punkt 7.58).

41 — *Idem.*

42 — Vt WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punkt 7.269).

43 — Vt WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta" (punkt 7.58), ning WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punkt 7.270).

44 — Vt WTO vaekogu 16. novembri 2007. aasta aruanne vaidluses DS337 „Euroopa ühendused – Dumpinguvastane meede Norrast pärit, tehistingimustes kasvatatud lõhe kohta" (punkt 7.58). Vt selle kohta samuti WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta" (punkt 7.270).

45 — WTO vaekogu 3. detsembri 2010. aasta aruanne vaidluses DS397 „Euroopa ühendused – Euroopa ühendused – Lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide kohta", punkt 7.270.

73. Ma olen seisukohal, et juhul, nagu käesolevas asjas, kus liit võttis vastu õigusnormid, nagu algmääruse artikkel 1, kavatses liit täita erikohustust, mis on võetud WTO raames, nagu 1994. aasta dumpinguvastase lepingu artikkel 2, peab Euroopa Kohus, kui ta kontrollib liidu õigusakti seaduslikkust, andma nendele sätetele tähenduse, mis neil on WTO õiguses. Sama kehtib juhul, kui nagu käesolevas asjas kasutatakse liidu õigusaktis, nimelt algmääruse artiklis 1 sama sõnastust kui WTO asutamislepingu lisades sisalduvates lepingutes ja memorandumites, nagu 1994. aasta dumpinguvastane leping.

74. Nimelt puudub igasugune mõte kehtestada institutsioonidele suurem kohustus sellest, mis on pandud pädevatele asutustele WTO asutamislepingu raames, nimelt kui kõnealuse sätte, käesoleval juhul algmääruse artikli 1 sõnastuses puuduvad viited selle kohta, et liidu seadusandja tahtis kõrvale kalduda selle lepingu sõnastusest.

75. Nagu nõukogu märkis kohtuistungil, puuduvad „vaatlusaluse toote" määratlemise osas piirangud WTO õiguses ja järelikult liidu õiguses.

76. Seega peab uurimisega tegelev asutus määratlema „vaatlusaluse toote", ilma et liidu kohtud saaksid kontrollida, kas institutsioonid andsid eksliku hinnangu tegurite suhtes, mida nad lugesid asjakohasteks, et lisada teatud tooted „vaatlusaluse toote" hulka, või kas muude asjakohasemate tegurite kohaldamine oleks tinginud teatud toodete välistamise „vaatlusaluse toote" määratlusest.

77. Arvestades, et vaidlusaluse määruse põhjenduses 36[46] sisalduva „vaatlusaluse toote" määratlusega seoses esitas Portmeirion üksnes sama liiki argumendid kui need, mille esitasid Kanada, Norra Kuningriik ja Hiina Rahvavabariik eespool viidatud vaidlustes ning mille lükkas vaekogu tagasi, siis tuleb need tervikuna tagasi lükata.

78. Seetõttu teen ma Euroopa Kohtule ettepaneku vastata esimesele küsimusele, et vaidlusaluse määruse põhjenduses 36 kasutatud „vaatlusaluse toote" määratlus ei mõjuta kuidagi selle määruse kehtivust.

2. Teine eelotsuse küsimus

79. Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas vaidlusalune määrus on kehtetu asjaolu tõttu, et see ei sisalda kohast põhjendust, nagu see on ELTL artikli 296 kohaselt nõutav.

a) Poolte argumendid

80. Eelotsusetaotlusest selgub, et Portmeirioni arvates institutsioonid ei tuvastanud ega määratlenud piisavalt täpselt tegureid, mida nad pidasid asjakohasteks „vaatlusaluse toote" määratlemisel. Seeläbi rikuti ELTL artiklit 296.

81. Vaidlusaluses määruses esitatud teave ei ole selge ega üheti mõistetav, kuna see ei võimalda süstemaatiliselt kontrollida, kas mõni konkreetne toode oleks pidanud või oleks võinud olla määratlusse kaasatud, lähtudes kriteeriumidest, mida institutsioonid lugesid asjakohasteks.

46 — „[…]tootevalik [määratletakse] lõplikult kui HRV-st pärit keraamilised laua- ja kööginõud, v.a keraamilised noad, keraamilised maitseainetopsid või vürtsijahvatid ja nende keraamilised jahvatavad osad, keraamilised koorijad, keraamilised noateritajad ja pitsa või leiva küpsetamiseks kasutatavad teatavad keraamilisest kordieriidist küpsetuskivid, mis praegu klassifitseeritakse CN-koodide ex 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ja ex 6912 00 90 alla".

82. Kuna vastav tegevusviis ei võimalda huvitatud pooltel kahtluse alla seada institutsioonide hinnangut tegurite kohta, mida nad lugesid asjakohasteks, ega väita, et arvesse võis võtta muid asjakohaseid tegureid, on järelikult rikutud põhjendamiskohustust, nagu see on ette nähtud ELTL artiklis 296.

83. Nõukogu ja komisjon väidavad vastupidi, et vaidlusaluses määruses järgitakse ELTL artikli 296 nõudeid, võimaldades huvitatud isikutel teada saada võetud meetme põhjendusi ning kaitsta oma õigusi ja kohtul teostada oma kontrolli. Vaidlusaluse toote määratlemise aluseks olevad põhjendused toodi ühel ajal välja ajutises määruses ja vaidlusaluses määruses. Asjassepuutuvaid tegureid illustreerivad selgelt eelkõige ajutise määruse põhjendused 24, 25, 54 ja 55 ning vaidlusaluse määruse põhjendus 35.

84. Itaalia valitsus on seisukohal, et puudub igasugune kahtlus, et vaidlusalune määrus on põhjendatud. Institutsioonid täpsustavad, et erinevad esemed peavad moodustama ühe toote, mis on „keraamilised laua- ja kööginõud", sest need esemed on tehniliselt ühte liiki, nende järele on tarbijatel nõudlus ning edasimüüjad turustavad neid kui tervikut ja need on algselt ette nähtud kokkupuudeteks toiduga.

85. Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs leiavad samamoodi nagu esimese küsimuse puhul, et nad ei saa kommenteerida või otsustada liidu konkreetse määruse kehtivuse üle, kuna see ei kuulu nende pädevusse ja nad on kohustatud kohaldama vaidlusalust määrust, kuna see on neile siduv.

b) Hinnang

86. Minu arvates võib Portmeirioni argumendid selle kohta, et väidetavalt on rikutud ELTL artiklis 296 sisalduvat põhjendamiskohustust, hõlpsasti tagasi lükata, kuna nendega seatakse uuesti kahtluse alla määratlus „vaatlusalune toode".

87. Kuigi käesoleva ettepaneku punktides 51–67 analüüsitud WTO vaidluste lahendamise organi praktika kohaselt ei kehtestata 1994. aasta dumpinguvastase lepingu artiklites 2.1 ja 2.6 erilisi piiranguid „vaatlusaluse toote" määratlemisel, kuna uurimisega tegelev asutus peab kõnealusesse määratlusse kaasama vaid samasugused või homogeensed tooted, ei ole institutsioonid kohustatud esitama eraldi põhjendusi tegurite kohta, mida nad loevad „vaatlusaluse toote" määratlemisel asjakohaseks. Asjaolu, et nad määratlesid vaatlusaluse toote viisil, mis võimaldab kindlaks teha toote moodustavad artiklid, ning et nad tõid välja põhjuse, miks need artiklid on koondatud tervikuks, on piisav, et ELTL artikli 296 tingimused oleksid täidetud.

88. Igal juhul peab väljakujunenud kohtupraktika kohaselt „[ELTL] artikliga [296] nõutav põhjendus vastama asjaomase akti olemusele, sellest peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel mõista võetud meetme põhjuseid ja pädeval kohtul teostada kontrolli. Põhjendamise nõuet tuleb hinnata arvestades juhtumi asjaolusid, eelkõige akti sisu, põhjenduste olemust ja huvi, mis võib olla akti adressaatidel või teistel otseselt ja isiklikult aktiga seotud isikutel selgituste saamiseks. Ei ole nõutud, et põhjendus täpsustaks kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna otsuse põhjenduse vastavust [ELTL] artikli [296] nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti ja asjaomase valdkonna õiguslikku regulatsiooni silmas pidades"[47].

89. Käesolevas asjas on vaidlusalune määrus koostoimes ajutise määrusega siiski piisavalt põhjendatud osas, mis puudutab eelmises punktis viidatud kriteeriume.

47 — Kohtuotsus Nuova Agricast (C-390/06, EU:C:2008:224, punkt 79). Vt selle kohta samuti kohtuotsused komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, punkt 63); Atzeni jt (C-346/03 et C-529/03, EU:C:2006:130, punkt 73); Sison *vs.* nõukogu (C-266/05 P, EU:C:2007:75, punkt 80) ning Banco Privado Português ja Massa Insolvente do Banco Privado Português (C-667/13, EU:C:2015:151, punkt 44).

90. Nimelt, nagu komisjon ajutise määruse põhjenduses 54 märgib, on „kõikidel keraamiliste lauanõude ja kööginõude liikidel, vaatamata omaduste ja stiili erinevustele, […] samad põhilised füüsikalised ja tehnilised omadused, see tähendab, et *keraamilised nõud on algselt ette nähtud kokkupuudeteks toiduga, neid kasutatakse peamiselt samadel eesmärkidel ja neid võib käsitada sama toote eri liikidena*”.[48]

91. Selle määruse põhjenduses 55 lisab komisjon, et „[l]isaks samasugustele põhilistele füüsikalistele ja tehnilistele omadustele konkureerivad kõik need stiili ja liigi poolest erinevad tooted otseselt ja on väga suures osas vastastikku asendatavad. Seda rõhutab eristavate joonte puudumine toodete vahel, see tähendab, et erinevate tooteliikide vahel esineb üsna palju kattumist ja konkureerimist ning tüüpilised ostjad ei tee sageli vahet näiteks portselanist ja muust materjalist kaupadel”.

92. Selle põhjenduse elemendid on üle võetud vaidlusaluse määruse põhjendusse 35, milles on ette nähtud, et „[k]eraamiliste laua- ja kööginõude kõiki liike võib käsitleda sama toote eri liikidena. Seepärast on pärast esialgsete järelduste avalikustamist ja uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist esitatud väide, mille kohaselt uurimine hõlmab suurt hulka samasuguseid tooteid ning et seega oleks pidanud iga tootesegmendi kohta teostama eraldi analüüsid olukorra, dumpingu, kahju, põhjuslike seoste ja liidu huvide kohta, alusetu. Üks osapool, kes väitis, et tootevalik on liiga lai, esitas võrdluse toodete kohta, mis on eri määral kaunistatud, ent tema väited lõppkasutuse kohta (ühel juhul aeda ja lastele, teisel juhul kaunistamiseks) on vaieldavad, sest selge vahe puudub, ning *kõnealuseid väiteid võib pigem vaadelda kui kinnitust järeldusele, mis esitati ajutise määruse põhjenduses 55.*”[49]

93. Seetõttu teen ma Euroopa Kohtule ettepaneku vastata teisele küsimusele, et vaidlusaluse määruse põhjendused vastavad ELTL artikliga 296 kehtestatud tingimustele.

VI. **Ettepanek**

94. Seega teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata First-tier Tribunalile (Tax Chamber), et tema esitatud küsimuste analüüsimisel ei ilmnenud ühtegi asjaolu, mis võiks mõjutada nõukogu 13. mai 2013. aasta rakendusmääruse (EL) nr 412/2013, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse ajutine tollimaks, mis on kehtestatud Hiina Rahvavabariigist pärit keraamiliste laua- ja kööginõude impordi suhtes, kehtivust.

48 — Kohtujuristi kursiiv.

49 — Kohtujuristi kursiiv.